

Fundacja „Promyk Słońca”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Etap przygotowawczy Diagnoza sytuacji wyjściowej

*Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Diagnoza sytuacji wyjściowej

Analizie poddano następujące obszary związane z przedmiotowym zakresem projektu:

- akty prawa oświatowego
- istniejące rozwiązania organizacyjno-prawne dotyczące IN i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze SPE
- potrzeby uczniów ze SPE i IN (identyfikacja problemów)
- finansowanie IN
- nowe technologie informatyczne w edukacji (przegląd rozwiązań stosowanych w Polsce i na świecie)
- nauczanie zdalne w innych krajach (na przykładzie Narodowego Centrum Nauczania na Odległość we Francji)

Diagnoza sytuacji wyjściowej

Diagnoza sytuacji wyjściowej przeprowadzona została na podstawie:

- własnych doświadczeń i wyników pracy naukowej Ekspertów,
- danych MEN i Wydziału Edukacji UM Wrocławia,
- literatury przedmiotu, w tym wyników opublikowanych badań naukowych (m.in. przeprowadzonych przez Helsińską Fundację Praw Człowieka w 60 gminach i 121 szkołach),
- doświadczeń Fundacji ze współpracy z dolnośląskimi szkołami i jst przy realizowaniu projektów edukacyjnych,
- współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi ,
- rozmów z rodzicami uczniów ze SPE.

Analiza aktów prawa oświatowego

Wnioski

Przepisy oświatowe **nie uwzględniają** zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w szkołach dla dzieci i młodzieży.

Obecnie obowiązujące akty prawne w tym zakresie odnoszą się jedynie do kształcenia ustawicznego dorosłych.

Istniejące rozwiązania organizacyjno-prawne dot. IN i SPE - Wnioski

- Obecnie dostępne formy edukacji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie zaspokajają w zadowalającym stopniu indywidualnych potrzeb uczniów ze SPE, w tym objętych indywidualnym nauczaniem w domu. Są mało efektywne, a ich organizacja jest uciążliwa zarówno dla szkół i nauczycieli, jak i uczniów.
- Istnieje potrzeba nowych rozwiązań organizacyjno-metodycznych w zakresie pracy z uczniem z IN i SPE

Uczniowie ze SPE – identyfikacja problemów

Wnioski

Uczniowie ze SPE:

- Nauczyciele nie czują się dostatecznie przygotowani do pracy z uczniem ze SPE.
- **Problemem jest organizacja zajęć dodatkowych w związku z dojazdami** uczniów.
- **Brakuje zajęć indywidualnych.** W licznych grupach trudno o indywidualizację pracy z dzieckiem.
- Uczniowie z dysleksją rozwojową mają problem z dostępnością form pomocy, które odpowiadałyby ich zróżnicowanym potrzebom wynikającym z różnego stopnia nasilenia trudności w czytaniu i pisaniu. Nauczyciel prowadzący zajęcia korekcyjno-kompensacyjne zwykle pracuje z grupą uczniów, w której są uczniowie z różnego rodzaju dysfunkcjami. W takich warunkach trudno o zindywidualizować pracę z dziećmi wymagającymi poszerzonej pomocy terapeutycznej.
- Problemem jest często brak motywacji uczniów, którzy nie chcą uczestniczyć w zajęciach dodatkowych prowadzonych podobnymi metodami co zajęcia lekcyjne i przez tych samych nauczycieli.
- **Brak wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów zdolnych.**
- Uczniowie zdolni mają problemy ze znalezieniem rówieśników dzielących ich pasje

Uczniowie z IN – identyfikacja problemów

Wnioski

Uczniowie z IN:

- Zdecydowana większość uczniów objętych jest indywidualnym nauczaniem długotrwale, przez większość lub cały okres nauki, co jest dla nich niekorzystne z powodu **ograniczonej liczby godzin** oraz **izolacji od grupy rówieśniczej**.
- Dyrektorzy mają problem z zapewnieniem kadry nauczycielskiej dla realizacji IN
- Nauczyciele niechętnie dojeżdżają do dziecka na pojedyncze godziny, bywa, że kilku przedmiotów uczy jeden nauczyciel, nie zawsze do tego dobrze przygotowany, co **budzi wątpliwości co do efektywności nauczania**.
- Nauczanie indywidualne odbywa się w głównie domu ucznia, gdzie **nie ma dostępu do pomocy dydaktycznych**.
- Nauczanie indywidualne wiąże się z **koniecznością dojazdu do domu ucznia**; często są to duże odległości od szkoły czy miejsca zamieszkania nauczyciela)
- Wizyty nauczyciela w domu ucznia dezorganizują życie rodziny. Nauczyciele niechętnie przebywają w domu ucznia pod nieobecność rodziców.

Uczniowie ze SPE i IN – identyfikacja problemów

Wnioski

Zidentyfikowane problemy dotyczą znacznej grupy uczniów:

- **uczniowie ze SPE – 20%**

- Gmina Wrocław – 8792 uczniów SP i gimnazjum korzystających z różnych form pomocy psych.-ped. w poradniach (w roku szk. 2010/2011)

- **uczniowie z IN – 1%**

- Gmina Wrocław – 1,04 % (551 uczniów SP i gimnazjum w roku szk. 2011/2012)

W większości przypadków **nauczanie indywidualne**

- ma charakter długotrwały (77%)
- odbywa się wyłącznie w domu ucznia (43-44%), w izolacji od rówieśników

miejsce realizacji nauczania indywidualnego	% uczniów / szkoła podstawowa	% uczniów / gimnazjum
w domu	44%	43%
w szkole	25%	33%
w szkole i w domu	31 %	24%

Finansowanie IN

Wnioski

Organizacja indywidualnego nauczania to **spore obciążenie dla budżetu organu prowadzącego**

- **szacunkowy roczny koszt IN jednego ucznia: 20 – 40 tys.** (w zależności od liczby godz. i stopnia awansu zawodowego nauczyciela)
- **dodatkowe koszty związane z dojazdem do domu ucznia** (koszt biletów, koszt delegacji służbowej samochodem prywatnym), na co szkoły nie zawsze mają zabezpieczone środki finansowe.

Wnioski

Opisane problemy pokazują, że **obecne formy nauczania nie są wystarczające**. Funkcjonujący model nie zaspokaja potrzeb uczniów z IN i SPE mimo dużych nakładów organizacyjnych i finansowych szkół i jednostek je prowadzących.

Szanse na przygotowanie oferty edukacyjnej lepiej dostosowanej do indywidualnych potrzeb uczniów dają nowe technologie informacyjno-komunikacyjne, które umożliwiają kształcenie na odległość.

